

Οικονομία και Κοινωνία στην Ελλάδα του 19ου αιώνα [300017],
Υποχρεωτικό, Β' εξαμήνου, 3 ΔΜ, 5,5 ECTS.

Διδάσκουσα: Μαριάνθη Κοτέα

Περιεχόμενο

Το μάθημα διερευνά τη διαδικασία μετασχηματισμού της νεότερης Ελλάδας από αγροτική σε αστική κοινωνία. Παρουσιάζει αφενός πως το νεοσύστατο ελληνικό κράτος επιχείρησε να εκσυγχρονίσει την παραδοσιακή κοινωνία του 19ου αιώνα «από τα πάνω» δημιουργώντας το κατάλληλο θεσμικό πλαίσιο. Κι αφετέρου πως οι εγχώριες συνθήκες και η ντόπια νοοτροπία αποδείχθηκαν ισχυρότερες από τους αστικούς θεσμούς, οι οποίοι απέτυχαν να εκπληρώσουν το στόχο τους. Κάτω απ' αυτήν την οπτική τα κύρια θέματα του μαθήματος είναι: α) η αγροτική ιδιοκτησία και η πρώτη αγροτική μεταρρύθμιση, η εμπορευματοποίηση της αγροτικής παραγωγής και το σταφιδικό ζήτημα, το ζήτημα των μεγάλων γαιοκτησιών στην Αττική, τη Φθιώτιδα, την Εύβοια, τη Θεσσαλία και την Άρτα και η δεύτερη αγροτική μεταρρύθμιση, β) η διαδικασία εκβιομηχάνισης και ο μετασχηματισμός του Πειραιά σε «ελληνικό Μάντσεστερ» και γ) η εισαγωγή του ατμού στην εμπορική ναυτιλία και η ανάπτυξη του θαλάσσιου εξωτερικού εμπορίου.

Προτεινόμενα εναλλακτικά συγγράμματα

1. Θεόδωρος Σακελλαρόπουλος, *Θεσμικός μετασχηματισμός και οικονομική ανάπτυξη-Κράτος και οικονομία στην Ελλάδα 1830-1922*, Διόνικος, Αθήνα, 2006.
2. *Εισαγωγή στη Νεοελληνική Οικονομική Ιστορία (18ος-20ός αιώνας)*, επιμέλεια Βασίλης Κρεμμυδάς, τυπωθήτω, Αθήνα, 1999.

<https://openeclass.panteion.gr/courses/TMC280/>